

ἀπέχειτε. ἀντὸς δὲ ὁ δεός φθι ἐγένετο,
αγάσσαι ὑμᾶς ὅλοτε λέσσος, οὐδὲ ὅλοκληρος
ὑμῶν τὸ πνεῦμα, οὐδὲ τὸ ψυχήν καὶ τὸ σῶμα
διεμπίωσεν τὴν τῷ αὐτοῦ αὐτοῦ κυρίουν· /
μῷοι ιησούς χριστού τηρηθείν. τισδε
δικαῖον ὑμᾶς, δοῦς ιησούς ποιήσα. αἱρετοί
προσένεγκετε τοῖς ἑμῶν, ἀστάσαθε τοὺς
αἱρετούς τάντας ἣν φιλίματι ἀγίῳ, δοῦ/
πιζώντας τὸν κύριον ἀναγραφῆμεν τὰ
ἐπιστολὰ πᾶσι τοῖς ἀγίοις αἱρετοῖσι.
ηχάριστον κυρίου ὑμῶν ιησούς χριστού
μετ' ὑμῶν. Αμήν.

Πρὸς Θεσσαλονικῆς πρόστη
Ἐγράψκ ἀπὸ Ἀθηνῶν

Mareno ad Thessalonicenses posteriorum
ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

Tαῦτα εἰσέλλεται ἀπὸ ἥρωμις, ἢ δὲ πρόφασις ἢ ἐπισολῆς ἄυτη. τινὲς ἀπὸ θεωρα
νίκης ἀργοὶ οὐδὲ ἀτακτοὶ περιερχόμενοι, τοὺς αἱρετούς ἀφίεταις, ὡσ καὶ φθι πα/
ρουσίας τοῦ κυρίου ἣν σάσκα, ἡ τάπτωμ δὲ τοὺς ἀκούοντας, ὡστοῦ ἀποστολοῦ τοῦ/
τοῦ μηλοῦτος, καὶ ντὸς ανεύματος ἀκούσαντες. ταῦτα τοίνυν μαθὼν ὃ ἀπόστο/
λος, γέφετε πώλεπισολὴν, οὐδὲ πρῶτον μὴν ἀποδέχεται πώλεπισολὴν διπλῶν αὐξάνοντα; καὶ δὲ
ἢ διπλῶν ἐκαυχᾶτο, τὰς δλίτιας γενναίως ὑποφέροντι διὰ τὸν χριστόν. καὶ παραμυθεῖται
δὲ διπλῶν ὡς ἐσομένης ἐκδικίας παρὰ τοῦ θεοῦ κατὰ τῷ διπλῶν ἐκδικώτωμ. ἔπειτα περὶ φθι
παρουσίας τοῦ σωτῆρος διδάσκει, μηδὲν διπλῶν πείθεοδε. μὴ δέ δροῦθαι διπλῶν μή τε διὰ
πιεύματος, μή τε διπλῶν γράφαντος, μηδὲν διπλῶν νομίζειν διπλῶν ταραῖναι αὐτέν, μὴ γαρ πρότερον
ἴστιμον διπλῶν, εἳπερ μὴν ἀποσασία τριῶν τοῦ διπλῶν, μηδὲν μετὰ τῷ διπλῷ διπλῷ, δηδὲ φθι ἀπωλείασ,
διπλῶν παρουσίας, ἣν σκηνείοις οὐδὲ τέρασι φέυμοντις κατὰ ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐσεῖδης σκηναίνει, ἵνα
παραινέσας διπλῶν σκηναί γενναίως καὶ κρατεῖται τὰς τριῶν τοῦ διπλῶν σασίας, ἀς ἐμιδάχθησαν παραβατοῦ πα/
ραγγέλλει μηδὲ μίαν κοινωνίαν ἔχει μετὰ τῷ διπλῷ διπλῷ, διλλὰ ἀποβάλλει διπλῶν. ἔνας
γαρ οὐδὲ περιέργους οὐδὲ πλάνους ἐμπλωστε τοὺς τοιούτους, οὐδὲ καθόλου δὲ παρέγγειται τὸν μὴ
διπλῶν τοῖς λόγοις διπλῶν, τοῦτον ἀποσωάγωγον γίνεσθαι, καὶ λοιπὸν ἐπενέματος διπ/
λῶν εἰρήνη, τελεοῖ πώλεπισολὴν, τῷ διπλῷ διπλῷ τῇ διδίᾳ χειρὶ χράτας. διπερ σκηναίνειν τὰ πά/
σα σκηνεία διπλῶν διπλῶν.

ARGUMENTVM

AD Thessalonicenses secundā scribite p̄lām apostolus, & notum facit
eis de tēporib⁹ nouissimis, & de aduersarij detectione. Scribit hāc
epistolam ab Athenis per Titum diaconum & Onesimū acolytū.

k 2

ΠΡΟΣΤΟΥΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΑΓΛΟΣ καὶ σῆλουνανός καὶ τι
μόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ θεωσα
λονικέων ἢνθεῷ πατρὶ ἡμῖν
καὶ κυρίῳ φίλησον χριστοῦ.
Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεῷ πατρὸς ἡμῶν,
καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. ἐν χαριτινῷ ὅφει
λομερὲν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν ἀδελφοῖ
καθὼς ἄξιόρ διειπού, διτι ὑπερβαυένδι ἡ τίσισ
ὑμᾶς, καὶ πλεονάζει ἡ διάπνευσις ἑκάστη πάντη
ὑμῶν ἐισαγγλαχε, ὃσε ἡ μάρτυρας ἀντούσας ἢν ὑμῖν
καυχάσθαι ἢν ταῖς ἐκκλησίαις τῷ θεῷ ὑπέρ
φι ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως, ἐν ταῖσι τοῖς
διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν ἢντις ἀνέ-
χεσθε, ἐνδιῆγμα τὸ δικαιαίας κρίσεως τῷ θεῷ,
ἐντὸς καταρχιώντων ὑμᾶς τὸ εαστιλεῖας τῷ θεῷ
ὑπέρ ἡς Καπασχετε. ἐπειδὴ μίκαιοι παρὰ
θεῷ ἀνταποδοῦνται τοῖς θλιβουσιν ὑμᾶς
διλέγουμεν, καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἀνεστη
μετῆμων, ἢν τῇ ἀποκαλύψατον κυρίου Ἰη-
σοῦτον ἀποστρανοῦ, μετὰ τοῦτον τὸν πακούνθοτι τῷ ἐν
αστελίῳ τῷ κυρίῳ ἡμῖν Ἰησοῦ χριστοῦ, διτι
νερδίκην τίστασιν, ὅλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου
πάσῃ κυρίῳ, Καπασχετε τὸ δόγμα τὸ ιχνός αὐτοῦ, ὅταν
Ἐλθῃ ἐνδοξασθῶνται ἐν τοῖς ἀδίστοις ἀντι, Καπασ-
μαδήντων ἐν ταῖσι τοῖς πισέντσιμοι, διτι ἐπι/
σένδητὸς μαρτύριον ὑμῶν ἐφέντωσιν ἢν τῇ ἡ
μέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν δικῇ προσευχόμεθα πάντες
περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τὸ κλήσεως ὁ θεός

ὑμῶν

AD THESSALONICENSES
EPISTOLA SECUNDA

PAULUS, & SYLVIANUS, & TIMOTHAE, ECCLESIAE THESSALONICENSEM, IN DEO PATER NOstro, & DOMINO IESU CHRISTO. GRATIA SIT UOBIS & PAX, A DEO PATER NOSTRO, & DOMINO IESU CHRISTO. GRATIAS AGERE DEBEMUS DEO SEMPER DE UOBIS FRATRES, UT PAR EST, QUOD UEHEMETER AUGEScit FIDES UESTRA, & EXUBERAT MUTUA UESTRA OMNIUM CHARITAS, CUIUSQ; IN ALTERU, ADEO UT NOSIPS; IN UOBIS GLORIEMUR IN ECCLESIA DEI, DE TOLERANTIA UESTRA, & FIDE, IN OMNIBUS PERSECUTIONIBUS UESTRIS, & AFFLICITIONIBUS, QUAS SUSTINETIS, DOCUMENTUM IUSTI IUDICIJ DEI, IN HOC UT DIGNI HABEAMINI REGNO DEI, PRO QUO & PATIMINI. Siquidē iustum est apud deum, reddere ijs qui affligunt uos afflictionem, & uobis qui affligimini relaxationem nobiscū, cum reuelabitur dominus Iesus de celo, cū angelis potentiae suæ, in incendio flammæ, qui dat ultionem ijs, qui non nouerunt deum, & qui non obediunt euangelio domini nostri Iesu Christi, qui pœnā luent, interitum æternum, a facie domini, & a gloria fortitudinis illius, cum uenerit, ut glorificetur in sanctis suis, & admirabilis fiat in omnibus credentibus, quod fides habita sit testimoniū nostro erga uos, in die illo, ad quod & oramus semper per uobis, ut uos dignetur uocatione deus noster

noster, & compleat omne bonum propositum bonitatis, & opus fidei in potentia, ut illustretur nomine domini nostri Iesu Christi in uobis, & uos in illo, iuxta gratiam dei nostri & domini Iesu Christi.

Rogamus autem uos fratres, per aduentum domini nostri Iesu Christi, & nostri aggregationem in illum, ne cito dimoueac-
mini a mente, neque turbemini, neque per spiritum, neque per sermonem, neque per episcopatam, tanquam per nos missam, quasi in-
stet dies Christi, ne quis uos decipiat ul-
lo modo, quoniam nisi uenerit defectio primus, & reuelatus fuerit homo ille pec-
cati, filius perditionis, qui est aduersarius, & effertur aduersus omnem, qui dicitur deus aut numen, adeo ut in templo dei
sedeat ostentans seipsum esse deum. An
non meministis, quod cum adhuc esset
apud uos, haec dixerim uobis? Et nunc
quid detineat scitis, nempe, ut ille reuele-
tur in suo tempore. Nam mysterium nunc
agit iniquitatis, tantum qui tenet, in praesentia tenet, donec e medio tollatur, & tunc
reuelabitur iniquus ille, quem dominus
conficiet spiritu oris sui, & abolebit apparitione aduentus sui, cuius est aduentus
secundum operationem satanæ, in omni
potentia, & signis, & prodigijs mendacij,
& in omni deceptio in iusticiae, in ihs qui
pereunt, pro eo quod dilectione uerita-
tis non receperunt, in hoc ut salui fierent.
& propterea mittet illis deus efficacia illu-
sionis, ut credant mendacio, ut iudicetur
omnes qui non crediderunt ueritati, sed
approbauerunt iniusticiam. Nos autem
debemus gratias agere deo semper de uo-
bis fratres dilecti a dño, qd' elegerit uos
deus ab initio in salutem in sanctificatione

k 3 spiritus

πνεύματος, οὐδὲ πίστις ἀληθείας, εἰς δὲ κάλε
σερ ὑμᾶς στὶς τὸ ἐναγγελίσαμών, εἰς τερψί¹
ποίκισμόν σέντος τὸ κυρίου ἡμῶν ΙΗΣΟΥ ΧΡΙ
ΣΤΟΥ. ἔρασθαι ἀδελφοί, οὐκέτε μὴ κρατεῖτε
τὰς προσελεσίας διεδίδαχθητε, εἴτε διὰ λόγου,
εἴτε διὰ εἰσιστολῆσαν ἡμῶν, διατέθετε δὲ οὐκύ
ριος ἡμῶν ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ μήδε μὴ πα
τήσῃς ἡμῶν, οὐδὲ γαστίσασθαι ἡμᾶς, μὴ δοὺς πα
ράληκτην ἀιωνίαν, Καὶ ἐπίδια διγαθίου δὲ
χάριτι. προσκαλέσαις ὑμῶν τὰς καρδίας, μὴ
παρεῖσαι ὑμᾶς δὲ παντὶ λόγῳ Καὶ ἔργων δα
σσο. τὸ λοιπόν, προσένυχεθείς ἀδελφοῖς προτί²ν/
μῶν, οὐδὲ λόγος τὸ κυρίου τρέχῃ Καὶ διεξάγε
ται, καθὼς Καὶ πρός ὑμᾶς, Καὶ ἵνα ἔνδονται
διεράστατόν τοις θεοῖς πρός τὸν παντοκράτορα. δὲ
τὸν τάντον μή πίστις, πιστὸς δὲ εἰσιμός κύριος,
διεκρίνεται ὑμᾶς, Καὶ φυλάξεις πέπο τῷ πονηρῷ.
πεισθαμένος δὲ δὲν κυρίως ἐφύμαται, διτιὰ προ
τεῖλομεν ὑμῖν, μὴ ποιεῖτε Καὶ πικρεῖτε δὲ
κύριος κατευδώναις ὑμῶν τὰς καρδίας, εἰς
τὴν ἀγάπην τὸ θεόν. μὴ διστομονίν τὸ
ΧΡΙΣΤΟΤ. παραγέτελομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοῖς,
δὲ ὄντοματι τὸ κυρίον ἡμῶν ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΤ
τελεσθήσασθαις δὲ πότεντός ἀδελφοῖς ἀτάκ
τιος προπατήσος, μὴ μὴ κατέται τὸ προάστων ἡν
προέλασον παρέχοντον. αὐτοὶ δὲ διδαπτο, πῶς δὲ
μιμηθαὶ ἡμᾶς, διτιὰ διπλαῖς αὐτοῖς διδούσαις
διαδέδωρετον διεράστησαν μὲν ὑμῖν
τὸ μιμηθαὶ ἡμᾶς. καὶ γαρ δὲ τὸ ἥμιν
τρόπον ὑμᾶς, τοῦτο παρεγγέλλομεν δὲ
μῖν, διτιὰ εἴτις διτιὰ δέλειτο γέγενεθε, μη
δὲ ἐδιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας τερψί¹
πατοῦτας δὲν ὑμῖν ἀκάπτωσι μη
δὲν εἰσγαζομένουσ, ἀλλὰ περιεργαζο
μένουσ. τοῖς δὲ τοιούτοις παραγέται

λομεν

ΕΠΙΣΤΟΛΑ

spiritus, & fide ueritatis, ad quod uoca
uit uos per euangelium nostrum, in ac
quisitionem gloriæ domini nostri Iesu
Christi. Itaque fratres state, & tenete tra
ditiones quas didicistis, siue per sermonem,
siue per epistolam nostram, ipse uero
dñs noster Iesus Christus, & deus, & pa
ter noster, qui dilexit nos, & dedit conso
lationem æternam, & spem bonam in
gratia, consoletur uestra corda, & stabi
liat uos in omni sermone & opere bono.

Quod supereft, orate fratres pro nobis, III

ut sermo domini currat & glorificetur, si
cut & apud uos, & ut eripiamur ab ab
surdis & peruersis hominibus. Non enim
omnium est fides, sed fidelis est dñs, qui
stabiliet uos, & custodiet a malo. Confi
dimus autem in domino de uobis, quod
qua præcipimus uobis, & facitis, & facie
tis. Porro dominus dirigit uestra corda
in dilectione dei, & in expectatione Chri
sti. Denunciamus autem uobis fratres, in
nomine dñi nostri Iesu Christi, ut sub
ducatis uos ab omni fratre, qui inordi
nate ambulat, & non iuxta traditionem,
quam accepit a nobis. Nam ipsi scitis,
quomodo oporteat imitari nos, quoni
am non inordinate gessemus nos inter uos,
neque gratis panem accepimus a quoqua, sed
in labore & sudore, nocte dieque facientes
opus, ad hoc ne cui uestru essemus oneri.
Non quod id nobis non liceat, sed ut nos
metipso formam exhiberemus uobis ad
imitandum nos. Etenim cum essemus apud
uos, hoc præcipebamus uobis, quod si quis
nolle operari, is nec ederet. Audimus enim
quosdam ambulantes inter uos inordina
te, nihil operis facientes, sed curiose agen
tes. Is autem qui sunt istiusmodi, denuncia
mus